Centraal Bureau voor de Statistiek
Centrum voor Beleidsstatistiek

Documentatierapport Personen met een Algemene Ouderdomswet uitkering (AOWPERSOONBUS)

Datum: *11 juni 2012*

Bronvermelding

Publicatie van uitkomsten geschiedt door het onderzoeksbureau of de opdrachtgever op eigen titel. Verwijzing naar het CBS betreft uitsluitend het gebruik van de microdatabestanden. Dat wordt als volgt geformuleerd:

"Eigen berekening [*naam onderzoeksbureau, c.q. opdrachtgever*] op basis van bij het CBS beschikbaar gestelde microdatabestanden betreffende de uitkeringen uit de Algemene Ouderdomswet"

Beschikbare bestanden:

120419 AOWPERSOONBUS 1999V2 t/m 2005V2;

111110 AOWPERSOONBUS 2006V1 t/m 2009V1;

120611 AOWPERSOONBUS 2010V1.

Versiegeschiedenis bestanden

Zie bijlage A Versiegeschiedenis

De gebruiker dient rekening te houden met de volgende *do's & don'ts*:

- De combinatie van RINPERSOON met RINPERSOONS identificeert een persoon. Dit zijn de sleutelvariabelen om met andere bestanden te kunnen koppelen.
- Vanaf 2012 is de koppelsleutel voor personen veranderd van SRTNUM en RIN naar RINPERSOONS en RINPERSOON. Het omzetten van de ene sleutel naar de andere wordt beschreven in het script <G:\ 8_Utilities\Tools\ koppelvariabelen gelijk zetten spss.sps>. Let vooral op het omzetten van RIN naar RINPERSOON omdat RINPERSOON wordt weggeschreven mét voorloopnullen.
- De omschrijvingen en toelichtingen op de variabelen zijn voor de Remote Access en On-site gebruikers te vinden op G:\8_Utilities\Code_Listings\SSBvariabelen. In verband met eventuele wijzigingen wordt de inhoud van deze map maandelijks geactualiseerd.
- Vanaf 2012 wordt er geen GBA-selectiebestand meer toegevoegd. De beschikbare GBA-bestanden staan in de catalogus van het Centrum voor Beleidstatistiek onder de thema's Bevolking of Sociaal Statistisch Bestand. Voor het aanvragen van deze bestanden geldt de gebruikelijke procedure.

Inhoudsopgave

Bronvermelding *2*

Beschikbare bestanden: *3*

1. Inleiding *7*

2. Toelichting op de bestanden *8*

Microdatabestanden 8

Het Sociaal Statistisch Bestand (SSB) 11

3. Bestandsopbouw en toelichting *12*

Bestandsopbouw van de microdatabestanden 12

Toelichting op de variabelen 13

Bijlage A Versiegeschiedenis *14*

1. Inleiding

Bij het Centrum voor Beleidsstatistiek (CvB@CBS.nl) worden microdatabestanden van het Centraal Bureau voor de Statistiek (CBS) beschikbaar gesteld voor gebruik door externe onderzoekers. Dit documentatierapport beschrijft de inhoud en structuur van de microdatabestanden

- ‘121419 AOWPERSOONBUS 1999V2’;
- ‘120419 AOWPERSOONBUS 2000V2’;
- ‘120419 AOWPERSOONBUS 2001V2’;
- ‘120419 AOWPERSOONBUS 2002V2’;
- ‘120419 AOWPERSOONBUS 2003V2’;
- ‘120419 AOWPERSOONBUS 2004V2’;
- ‘120419 AOWPERSOONBUS 2005V2’;
- ‘111110 AOWPERSOONBUS 2006V1’;
- ‘111110 AOWPERSOONBUS 2007V1’;
- ‘111110 AOWPERSOONBUS 2008V1’;
- ‘111110 AOWPERSOONBUS 2009V1’;
- ‘120611 AOWPERSOONBUS 2010V1’.

Hoofdstuk 2 beschrijft in het algemeen de microdatabestanden zoals populatieafbakening en herkomst van de gegevens.

In hoofdstuk 3 wordt allereerst de bestandsindeling gegeven. Daarnaast worden voor de categoriale variabelen alle mogelijke scores en hun betekenis opgesomd.

Bij dit rapport is, per bestand, een bijlage met frequentietellingen beschikbaar. In deze bijlagen worden van de (semi-) continue variabelen de frequenties van de eerste en laatste vijf waarden gegeven. Met deze frequentietellingen kan tevens een beeld verkregen worden over de vullingsgraad van de verschillende variabelen, dat van belang kan zijn omdat niet altijd alle variabelen (volledig) gevuld zijn.

2. Toelichting op de bestanden

Microdatabestanden

De microdatabestanden komen uit het SSB.

1. Inhoud component

Bevat personen die in een bepaald jaar een uitkering op grond van de Algemene Ouderdomswet (AOW) hebben ontvangen. Van deze personen is door middel van een tijdsleutel aangegeven op welke dagen in het jaar de persoon een uitkering had met de aanvangsdatum daarvan.

2. Eenheid en populatie

Personen die in een bepaald jaar een uitkering op grond van de Algemene Ouderdomswet (AOW) hebben ontvangen.

3. Historie

Beschikbaar vanaf 1999.

4. Bijzonderheden

Algemeen:

Doordat eerst de jaren vanaf 2006 zijn gereviseerd en daarna de jaren 1999 t/m 2005, is de aansluiting tussen 2005 en 2006 niet helemaal consistent. Dit betreft vooral aanvangsdatums. Als aanvangsdatums door de revisie zijn veranderd in 2005, is het in sommige gevallen mogelijk dat de aanvangsdatums in 2006 hier niet mee overeenkomen; de aanvangsdatums liggen in 2006 dan later in de tijd.

Tot en met 2005 geldt:

In de V2 bestanden zijn de omgevormde bestanden van V1 (gebaseerd op de oude SSB-eindbestanden) gereviseerd. Daarbij zijn de volgende revisie-acties uitgevoerd:

- Bekende aanvangsdata vanuit de polisgegevens van 2006 teruggelegd in eerdere jaren; op basis hiervan zo mogelijk ook personen bijgeschat voor eerdere jaren.

- S-records zo mogelijk in R-records omgezet.

- Aansluitende records met dezelfde gegevens samengenomen.

- Uitkeringen gestopt bij overlijden. Als een persoon al was overleden voor het verslagjaar, dan wordt het bedrag wel opgenomen in de bedragenbestand met een aantal kalenderdagen van 0; het moet dan gezien worden als een nabetaling.

- Uitkeringen van personen die aan het einde van het jaar nog geen 65 waren zijn verwijderd en opgenomen in de restgroep van de overige uitkeringen (RESTOVUITK).

- Als men aan het begin van het jaar 65 was, maar de aanvangdatum was van voor de 65ste verjaardag, dan is de aanvangsdatum op de eerste van de maand van de 65ste verjaardag gezet.

- Als men al 65 was en men ontving eerder al AOW en men was nog niet overleden, dan de uitkering doorgetrokken.

- Voor 1999 en 2000: personen bijgeschat die al 65 waren, in 2006 waren overleden en op 1-1-2001 een AOW uitkering hadden (er bleken namelijk structureel personen te missen in 1999 en 2000).

- Voor bijgeschatte personen is het bijbehorende fiscale bedrag geschat op basis van het bekende bedrag in de periode van waaruit bijgeschat wordt, rekening houden met het aantal kalenderdagen en vermenigvuldigd met een inflatiecorrectiefactor. Het bedrag voor loonheffing voor deze personen is op 0 gezet.

De gegevens van de AOW zijn vanaf verslagjaar 1999 tot en met 2005 uitsluitend afkomstig uit de Fibase, een fiscale database van de Belastingdienst met daarin gegevens over dienstverbanden en uitkeringen die vallen onder de voorheffing loonbelasting. Binnen het SSB is gebruik gemaakt van de Fibase vanaf 1999. Daarom ligt de aanvangsdatum van veel AOW-uitkeringen in dit eindbestand op 1-1-1999; door de revisie-acties konden vaak toch eerdere aanvangsdata toegevoegd worden, waardoor nu ook aanvangsdata van voor 1999 voorkomen. Maar er is nog altijd een grote groep met aanvangsdatum 1-1-1999, van wie in werkelijkheid de AOW eerder gestart zal zijn. Dit zullen personen zijn die in 2006 geen AOW meer ontvingen.

Voor het bepalen van een uitkering is het betalingsconcept toegepast. In dit concept telt een uitkering mee als er daadwerkelijk betalingen hebben plaatsgevonden. In dit geval zijn het betalingen volgens de Fibase/Polisadministratie. In tegenstelling tot uitkeringen in de uitkeringsbestanden van het UWV en de gemeenten, is het bij uitkeringen in de Fibase/Polisadministratie niet mogelijk om onderscheid te maken tussen reguliere betalingen en nabetalingen.

Zie voor de beschrijving van het betalingsconcept ook:

Arts, C.H. en Hoogteijling, E.M.J. (2002), Het Sociaal Statistisch Bestand 1998 en 1999. In: Sociaal-economische Maandstatistiek, december 2002, blz. 13-21 (Voor RA\OS gebruikers te vinden op8_Utilities\Toelichtingen\SEM200212.pdf).

Om consistentie te bevorderen worden er longitudinale correcties uitgevoerd op de aanvangs- en beëindigingsdatum van de uitkeringen en pensioenen. Ook wordt er gecorrigeerd voor de datum van overlijden.

Vanaf 2006 geldt:

De gegevens vanaf 2006 zijn gebaseerd op informatie uit de Polisadministratie (de zogenaamde rustpunt-2-bestanden). Deze rustpunt-2-bestanden zijn maandbestanden en kunnen worden gezien als ruwe data. Om tot dit bestand te komen, zijn een aantal acties

uitgevoerd. Dit betreft zowel een aantal 'reguliere' acties (vanaf 2006) als een aantal specifieke 'revisie' acties (2006 t/m 2009). De belangrijkste van deze acties worden hieronder beschreven.

Uit de rustpunt-2-bestanden van de Polisadministratie zijn de AOW-uitkeringen geselecteerd mbv SOORTINKOMEN=22 (de variabele SOORTINKOMEN wordt SRTIV genoemd in de rustpunt-2-bestanden). De maandbestanden zijn gecumuleerd,

gecorrigeerd (denk aan zaken als het verwijderen van dubbele records) en de variabelen gestandaardiseerd.

Er wordt vanuit gegaan dat iedereen pas vanaf zijn 65e recht heeft op een AOW-uitkering en deze ook (bijna) altijd aan zal vragen. Voor personen bij wie de uitkering pas na de 65e verjaardag is gestart, zijn de aanvang en de begingeldigheid daarom op de 65e verjaardag gezet wanneer de persoon in het verslagjaar 65 werd. Voor personen die al voor het verslagjaar 65 waren, is de begingeldigheid op 1 januari van het verslagjaar gezet en de aanvang op de 65e verjaardag (als die eerst voor de 65ste verjaardag lag). Van personen waar geen geboortedatum van bekend is, is aangenomen dat zij wel 65 waren in de periode dat zij een AOW-uitkering ontvingen.

Wanneer een persoon een periode een uitkering ontving, dan een tijdje niet en daarna weer wel, dan is de uitkering in de tussenliggende periode doorgetrokken. Dit is ook over de (kalender)jaargrens heen gedaan in de gereviseerde jaren. Vanaf 2010 wordt dit alleen binnen het lopende jaar gedaan.

Voor wat betreft uitkeringen die voor een deel of in zijn geheel voor de 65e verjaardag van een persoon hebben plaatsgevonden, zijn drie opties mogelijk:

1. Een persoon was op 1 januari van het verslagjaar wel 65, maar bij de aanvang van de uitkering nog niet. In deze situatie is de aanvang op de 65e verjaardag gezet

2. Een persoon wordt 65 in het verslagjaar, maar heeft in het betreffende jaar al wel een uitkering ontvangen in één of meerdere maanden voor dat hij 65 werd. In deze situatie is er niets aangepast, omdat de uitkering anders opgesplitst zou moeten worden.

3. Een persoon was op 31 december van het verslagjaar nog geen 65. Er wordt vanuit gegaan dat het niet om een AOW-uitkering gaat. Het is niet mogelijk om voor je 65e een AOW-uitkering te ontvangen en omdat de GBA in deze situatie leidend is, worden deze uitkeringen opgenomen bij de overige uitkeringen. Dit geldt ook voor de betalingen die plaatsvinden in een kalenderjaar voor het kalenderjaar dat de persoon 65 wordt.

Wanneer een persoon in het verslagjaar is overleden, is de eindgeldigheid op de datum van overlijden gezet. Uitkeringen die in zijn geheel na het overlijden van een persoon hebben plaatsgevonden, worden gezien als nabetalingen. Dit geldt ook voor betalingen die in een kalenderjaar zijn gedaan en de persoon blijkt al in het kalenderjaar daarvoor overleden. Personen die een nabetaling hebben ontvangen, komen niet voor in AOWPERSOONJJJJINTVV, maar wel in AOWJAARBEDRAGJJJJINTVV. Daarom is het aantal records in beide eindbestanden ook niet gelijk.

Nabetalingen zijn te herkennen aan het aantal kalenderdagen. Het aantal kalenderdagen van deze records is namelijk nul. In 2006 t/m 2009 zijn personen met AOW die in het verslagjaar zijn overleden en waarvan de uitkering in zijn geheel na het overlijden blijkt plaats te vinden terecht verwijderd uit AOWPERSOON, maar onterecht niet als nabetaling in AOWJAARBEDRAG opgenomen.

Het gaat om hele kleine aantallen (2 in 2006/2007/2009, 1 in 2008), dus verwaarloosbaar.

Uitkeringen die voor het eind van het jaar stopten, maar waarvan de persoon aan het eind van het jaar nog niet was overleden, maar nog wel in de GBA stond ingeschreven, zijn doorgetrokken tot het einde van het verslagjaar. Ook dit is over de (kalender)jaargrens heen gedaan. Personen die in T geen AOW-uitkering ontvingen, maar in T-1 wel, op 31 december van T nog niet waren overleden en op dat moment wel in de GBA stonden ingeschreven, zijn in T voor het gehele jaar opgevoerd.

Wanneer het fiscale jaarbedrag nul of lager is, wordt deze persoon niet opgenomen in zowel AOWPERSOONBUS als AOWJAARBEDRAGTAB. Dit sluit aan bij het betalingsconcept (zoals dat ook voor de jaren voor 2006 is toegepast, zie hierboven).

De aanvang van de uitkering is longitudinaal consistent gemaakt voor de jaren 2006-2009. Er zijn echter 59 personen voor wie de aanvang niet consistent is voor deze jaren. Dit zijnpersonen die bijvoorbeeld in T wel voorkomen, in T+1 niet en in T+2 weer wel. Deze personen zijnin T+1 niet bijgeschat van uit T, omdat ze in T+1 niet tot de GBA-bevolking behoorden. Ze zijn ook niet bijgeschat vanuit T+2 naar T+1, omdat hun aanvangaow in T+2 in T+2 lag. Er is voor gekozen om dit zo te laten, omdat het erg lastig is om deze correcties door te voeren en het slechts om 59 personen gaat.

In 2010 is de aanvang consistent gemaakt met 2009. Hierdoor zijn vrijwel alle records consistent.Er kan een enkele uitzondering zijn (in 2010 2 keer) wanneer een record in 2010 voorkomt met een aanvang voor 2009, maar in 2009 zelf niet voorkomt.

De aanvang van de uitkering is ook longitudinaal consistent gemaakt tussen 2005 en 2006 (aanvang uit 2005 is overgenomen als deze voor die uit 2006 lag en de persoon op dat moment minimaal 65 jaar was).

Een revisie actie voor 2006 t/m 2009: er is met maximaal tien voorgaande jaren gekoppeld om personen die in die jaren ontbreken toe te kunnen voegen. Dit is gedaan op basis van de aanvangsdatum van een uitkering. Wanneer een persoon in T een uitkering ontving waarvan de aanvangsdatum in T-3 lag, maar deze persoon kwam niet voor in T-1, T-2 en/of T-3, dan is de persoon toegevoegd aan de jaren waarin hij niet voorkwam, maar volgens zijn aanvangsdatum wel voor had moeten komen.

Nog een revisie actie voor 2006 t/m 2009: er zijn personen die bij het verrinnen van de rustpunt-2-bestanden een RINPERSOONS=S hebben gekregen, maar die op een later moment wel zijn ingeschreven in de GBA en dus een RINPERSOONS=R hebben gekregen. Om deze personen toch longitudinaal te kunnen volgen, is tijdens de revisie de RINPERSOON/RINPERSOONS van deze personen omgezet (van S naar R).

Het Sociaal Statistisch Bestand (SSB)

Het SSB bevat gegevens over alle personen, banen en uitkeringen in Nederland die op microniveau aan elkaar relateerbaar zijn. Hiervoor zijn gegevens over personen uit registraties en enquêtes op microniveau gekoppeld en waar nodig consistent gemaakt. Een belangrijke doelstelling van het SSB is een gegevensbestand samen te stellen dat een samenhangende, consistente beschrijving geeft van een aantal aspecten van de bevolking van Nederland. Voor achtergrondinformatie over het SSB zie: SSB informatie.

3. Bestandsopbouw en toelichting

Bestandsopbouw van de microdatabestanden

Onderstaand volgt een lijst van alle variabelen in de microdatabestanden.

Nr	*Variabele & label*	*Format*	*Lengte*	*Decimalen*
1	RINPERSOONS Soort RINPERSOON	Tekst	1	0
2	RINPERSOON Samen met RINPERSOONS is dit de persoon	Tekst	9	0
3	BEGINGELDIGHEID Datum vanaf welke de waarden van de variabelen geldig zijn	Tekst	8	0
4	EINDGELDIGHEID Datum tot welke de waarden van de variabelen geldig zijn	Tekst	8	0
5	AOW Ontvangt wel/geen AOW-uitkering	Tekst	1	0
6	AANVANGAOW Begindatum AOW-uitkering	Tekst	8	0

Toelichting op de variabelen

In deze paragraaf wordt per variabele meer informatie gegeven. Van de categoriale variabelen worden de waarden en hun betekenis gegeven.

1 RINPERSOONS
Soort RINPERSOON

A	RINPERSOON NIET IN GBA, POLISNUMMER
E	RINPERSOON NIET IN GBA, ENQUETE NR
F	RINPERSOON NIET IN GBA, NIET SOFINRPROEF
G	RINPERSOON NIET IN GBA, GEEN SOFINR
H	RINPERSOON NIET IN GBA, HO CORRESNUMMER
K	RINPERSOON NIET IN GBA, KENTEKENS (RDW)
O	RINPERSOON NIET IN GBA, ONDERWIJSNUMMER
R	RINPERSOON WEL IN GBA
S	RINPERSOON NIET IN GBA, WEL SOFINRPROEF

2 RINPERSOON
Samen met RINPERSOONS is dit de persoon

3 BEGINGELDIGHEID
Datum vanaf welke de waarden van de variabelen geldig zijn

77777777	Nabetaling-niet lopend geweest in de verslagperiode
88888888	Uitkering wordt pas lopend na de verslagperiode
99999999	Uitkering is beëindigd vóór de verslagperiode

4 EINDGELDIGHEID
Datum tot welke de waarden van de variabelen geldig zijn

77777777	Nabetaling-niet lopend geweest in de verslagperiode
88888888	Uitkering wordt pas lopend na de verslagperiode
99999999	Uitkering is beëindigd vóór de verslagperiode

5 AOW
Ontvangt wel/geen AOW-uitkering

0	Geen uitkering krachtens de Algemene Ouderdomswet (AOW)
1	Uitkering krachtens de Algemene Ouderdomswet (AOW)

6 AANVANGAOW
Begindatum AOW-uitkering

Bijlage A Versiegeschiedenis

Bestandsnaam	*Reden*
111110 AOWPERSOONBUS 1999V1	Eerste plaatsing
111110 AOWPERSOONBUS 2000V1	Eerste plaatsing
111110 AOWPERSOONBUS 2001V1	Eerste plaatsing
111110 AOWPERSOONBUS 2002V1	Eerste plaatsing
111110 AOWPERSOONBUS 2003V1	Eerste plaatsing
111110 AOWPERSOONBUS 2004V1	Eerste plaatsing
111110 AOWPERSOONBUS 2005V1	Eerste plaatsing
111110 AOWPERSOONBUS 2006V1	Eerste plaatsing
111110 AOWPERSOONBUS 2007V1	Eerste plaatsing
111110 AOWPERSOONBUS 2008V1	Eerste plaatsing
111110 AOWPERSOONBUS 2009V1	Eerste plaatsing
120419 AOWPERSOONBUS 1999V2	SSB-revisie 2011/2012 stadium 2
120419 AOWPERSOONBUS 2000V2	SSB-revisie 2011/2012 stadium 2
120419 AOWPERSOONBUS 2001V2	SSB-revisie 2011/2012 stadium 2
120419 AOWPERSOONBUS 2002V2	SSB-revisie 2011/2012 stadium 2
120419 AOWPERSOONBUS 2003V2	SSB-revisie 2011/2012 stadium 2
120419 AOWPERSOONBUS 2004V2	SSB-revisie 2011/2012 stadium 2
120419 AOWPERSOONBUS 2005V2	SSB-revisie 2011/2012 stadium 2
120611 AOWPERSOONBUS 2010V1	Eerste plaatsing